

COVID-19 HASTALARINDA VEYA ŞÜPHELİ DURUMLARDA KARDİYOPULMONER RESÜSİTASYON (KPR) VE MAVİ KOD EKİBİ İÇİN DİKKAT EDİLECEK KONULAR

Bu açıklama Avrupa Resüsitasyon Konseyi (European Resuscitation Council; ERC) ve Birleşik Krallık Resüsitasyon Konseyi (Resuscitation Council - UK) önerileri ile Resüsitasyon Derneği tarafından hazırlanmış olup sağlık sisteminde KPR uygulayan sağlık çalışanları içindir.

A. Amaç

A1. Bu açıklama, sağlık çalışanlarına sağlık hizmetlerinde COVID-19 olduğundan şüphelenilen veya onaylanan hastalar için KPR konusunda özel rehberlik sağlaması amacıyla hazırlanmıştır.

A2. Bu açıklamalar COVID-19'lu hastalarının bakımında deneyimin artmasına ve salgının sağlık hizmeti üzerindeki etkisine bağlı olarak değişebilir. Bu nedenle, web sitemizdeki en son kılavuzu kontrol etmek önemlidir.

A3. COVID-19'un kişiden kişiye yakın temas ve damlacıklar ile bulaşabildiği bilindiğinden enfeksiyon kontrolü ve damlacık ile bulaş önlemlerinin standart prensipleri temel kontrol stratejimiz olacaktır ve titizlikle takip edilmelidir. Etkili enfeksiyon kontrolünün temel prensipleri, el hijyenine ve öksürme ve hapşırma ile üretilen sekresyonların yayılmasının önlenmesine dikkat etmektir.

A4. COVID-19 olduğundan şüphelenilen veya onaylanan hastaları tedavi eden tüm sağlık çalışanlarının, enfeksiyon kontrolü ve kişisel koruyucu ekipman (KKE) kullanımı için yerel ve ulusal rehberliği izlemeleri gerekmektedir.

A5. KPR sırasında, kurtarıcıların vücut sıvılarına maruz kalma potansiyeli içeren prosedürler (örn., trakeal entübasyon veya ventilasyon) her zaman uygulanması gereken işlemler arasında yer almaktadır. Bireysel sağlık kuruluşları, sağlık çalışanlarının KKE ile ilgili olarak yerel risk değerlendirmeleri yapmalıdır.

A6. Mavi kod ekibi üyeleri KKE'yi güvenli bir şekilde giymek / çıkarmak (solunum cihazı testi dahil) ve kendi kendine kontaminasyonu önlemek için eğitilmelidir.

B. Hastane içi olası veya kesinleşmiş COVID-19 olan hastalarda KPR rehberi

B1. Durumunda akut kötüleşme veya kalp durması riski altında olan olası COVID-19 hastaları, erken tanımlanmalıdır. Kardiyak arresti ve kişisel korunma sağlanmadan KPR uygulamasını önlemek için uygun adımlar atılmış olmalıdır. Fizyolojik takip sistemlerinin (örn. modifiye erken uyarı skorlaması) kullanılması, hastalardaki kötüleşmenin erken saptanmasını sağlayacaktır.

B2. Hastayı değerlendirmek, göğüs kompresyonlarını başlatmak ve kardiyak arrest ritminin tanınması için ulusal olarak kabul edilmiş minimum kişisel koruyucu ekipman (KKE) kullanılmalıdır.

B3. KKE kullanma ihtiyacı COVID-19 olan hastalarda KPR'yi geciktirebilir. Eğitim ve uygulama ile birlikte süreçlerin (resüsitasyon arabalarında KKE kitlerinin bulunabilirliği dahil) gözden geçirilmesi, bu gecikmeleri en aza indirecektir. Personel güvenliği çok önemlidir. Olası hipoksik etiolojinin (pediyatrik olaylar dahil) neden olduğu kardiyak arrestte genellikle oksijen ile erken ventilasyon önerilir. Doğru KKE koruması olmadan yapılan herhangi bir hava yolu müdahalesi, kurtarıcıyı ciddi bir enfeksiyon riskine maruz bırakacaktır. Bu nedenlerle hipoksik arrest durumlarında bile göğüs kompresyonu ile başlanması önerilmektedir.

B4. Yaşam belirtilerinin ve normal solunumun olmadığı görülmesi ile kardiyak arresti teyid ediniz. Eğer eğitiminiz var ise karotis nabzını kontrol ediniz. Kulağınızı ve yanağınızı hastanın ağızına yakın tutarak dinlemeyiniz veya bu şekilde nefes aldığından emin olmaya çalışmayınız. Kardiyak arrest tanısı hakkında herhangi bir şüphe varsa, yapılması gereken yardım gelene kadar göğüs kompresyonlarına başlamaktır.

B5. Yalnızca göğüs kompresyonu ile KPR'yi başlatınız ve hastanın kardiyak arrest ritmini görebilmek için en kısa zamanda monitörize ediniz. Ağızdan ağıza ventilasyondan ve cep maskesi kullanmaktan kaçınınız. Hasta bir yüz maskesi aracılığı ile tamamlayıcı oksijen tedavisi alıyorsa, göğüs kompresyonları sırasında maskenin hastanın yüzünde kalmasını sağlayınız.

B6. Mavi kod ekibinin gelmesinden önce, birimde çalışan personeller (tam KKE giyiyor olacaklar) göğüs kompresyonları devam ederken destek verebilirler. Mavi kod ekibi ve diğer yardımcıları, kardiyak arrestte ilk müdahaleyi uygulayan kişiden hastayı devralmadan önce FFP3 maske, önlükler, eldivenler ve göz koruması uygulamalıdır.

B7. Şok uygulanabilir ritimleri hızla defibrile ediniz - dolaşımın erken restorasyonu, havayolu ve ventilatör desteği ihtiyacını önleyebilir.

B8. İleri hava yolu müdahaleleri (supraglottik hava yolu (SGA) yerleştirilmesi veya trakeal entübasyon) deneyimli ve yetkin kişiler tarafından yapılmalıdır. Personel, sadece eğitim aldığı hava yolu becerilerini (örn. balon-maske ventilasyonu) kullanmalıdır.

B9. Hastalar doğrudan COVID-19'un neden olduğu veya mevcut bir hastalıktan dolayı kardiyak arrest olabilir. KPR'yi sonlandırmayı düşünmeden önce geri döndürebilir nedenleri (örn. şiddetli hipoksemi) belirlemeye ve tedavi etmeye çalışmak önemlidir.

B10. KPR sırasında kullanılan tüm ekipmanları, üreticinin önerilerine ve ulusal yönergelerle uygun olarak imha ediniz veya temizleyiniz. Havayolu/resüsitasyon ekipmanı için kullanılan çalışma yüzeylerinin de yerel yönergelerle göre temizlenmesi gereklidir. Özellikle, hava yolu müdahalelerinde kullanılan ekipmanın (örn. laringoskoplar, yüz maskeleri) hastanın yastığının üzerine değil, bunun yerine bir tepsiye bırakılmasını sağlayınız. Aspirasyon sondası kirlenmiş ucunu tek kullanımlık bir eldiven içine koyunuz.

B11. Kendinize kontaminasyonu önlemek için KKE'yi güvenli bir şekilde çıkarınız ve klinik atık torbalarına ulusal yönergelerle uygun şekilde atınız. El hijyeni yayılımının azaltılmasında önemli bir role sahiptir. Ellerinizi dirseklere kadar sabun ve suyla iyice yıkayınız; alternatif olarak, alkol ile elinizi ovarak ta temizleyebilirsiniz.

C. Pedyatrik hastalarda öneriler

Pedyatrik kardiyak arrestin bir kardiyak problemde kaynaklanma olasılığının daha düşük olduğu ve solunum problemi ile ortaya çıkma olasılığının daha yüksek olduğu bilinmektedir, dolayısıyla çocuğun hayatta kalma şansı için ventilasyonun çok önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, pedyatrik resüsitasyon eğitimi almayanlar için en önemli uygulama çocuğun kritik durumda ihtiyaç duyduğu tedaviyi almasını sağlamak için hızlı hareket etmektir. Resüsitasyon Derneği'nin hastane-içi COVID-19 ilişkili hastalarda uygulanan KPR ile ilgili olarak yaptığı açıklamalar ve tavsiyeler, tüm yaşlar için geçerlidir. Hastanede kardiyak arrest riski olan herhangi bir bebek/çocuk için balon-maske ventilasyonu/entübasyon için ekipman hızla elde edilebileceğinden dolayı ağızdan ağıza ventilasyona gerek kalmamalıdır.